

več ali manj očitno v vsakem glasilu teh liberalcev.

Ne moremo reči, da je „desnica“, to je skupina nemških konservativcev pa slavjanskih poslancev, posebnih, novih moči dobila, vendar slabša od prejšnjih let, kolikor sodimo iz volitev, ni postala. Pač so nemški konservativci vsled hudega pritiska par mož izgubili, za to pa so si drugi klubi, posebno še česki, jih nekaj pridobili in tako vsaj liberalci niso prišli na bolje. —

Tedaj pa tudi ne bo treba, da razkažemo na drobno, kaj se je vsled zadnjih volitev gledé „desnice“ na bolje obrnilo. Če gledamo na število, ni se posebne izpremembe v njej izgodilo, toliko pa vendar moramo reči, da je ostala zmagovalka. To pri tacih razmerah, kakor so naše, tudi nekaj pomeni.

Sedaj pa gre torej pri njej samo za to, da ostane, kakor je dosemal bila, „železni obroč“, ter stopi na noge trdno in edina — tam, kjer gre za blagor ljudstev, katera zastopa. Tega ne povdarjamo zastonj, kajti na večih krajih so si mnenja tako pri konservativnih, kakor pri slovanskih poslancih navskriž. Ta razlika ne more biti toliko v načelih, kolikor gledé pota, po katerem bi poslanci radi kaj dosegli. Na obeh straneh je namreč mož, katerim se vrši vzboljševanje naših razmer preveč po malem.

Posebno nemški konservativci niso nič kaj zadovoljni niti z vlado niti z ostalo desnico; z vlado ne, ker se jim ona čez mero brani njih teženj, in z desnico ne, ker jim kaže ona vse premalo ognja za-nje.

Da slovanskim, izlasti še našim poslancem ne ugaja dosedanji pot, to se lahko umeje, kajti na njem so pač ujeli obljube, pravice pa „presneto malo“. To vé ves svet, da gremo pri nas v tej dobi miru in sprave tako v narodnem, kakor v verskem gibanju — nazaj; našim nasprotnikom pa raste z vsacim dnevom greben in mi jim ga naj še — gladimo! Tedaj pa se nihče več ne čudi, če postaja našim možem tesno v klubu grofa Hohenzwarta. Rajši bi se dnes ko jutre združili v novem klubu — južnih Slovanov. V njem bi lahko odločniše terjali, česar je nam, ki v vsej resnici trpimo silo, treba, naj se narodno razvijemo in otresemo tujega jarma.

Kakor čujemo, se to zdaj ne izgodi ali mi skorej ne dvomimo, da še pride prej ali slej do tega. Preloženo ni odloženo.

Kar smo rekli, to nam kaže dovolj, da nimamo veliko zaupanja v sedanji državni zbor, pa tudi straha ne. V njem je večina premala, da bi kaj važniših reči vkrenila in od manjšine bo pač veliko kriča, toda kjer je koli veliko kriča, tam je malo — volne. (?)

V zadevi nemškega šulvereina.

Po mestih so se povsod nižje in srednje šole že začele in otrok vam mesta le mrgolijo, žal, da je med njimi tudi tacih, ki težko zakrivajo svoja gola trupla; semtertje pa se jim tudi vidi, da trpé glad.

Lepo je torej od one gospóde, ki se trudi iz golega usmiljenja, tacim otrokom priskrbeti hrane, ali tudi potrebnega oblačila. V vsakem mestu je tako društvo za uboge otroke; otima jih tako revščine pa tudi večkrat dušne pogube. Tacih društev smo iz srca veseli in kjer je mogoče, radi jih podpiramo, ali zdi se nam, da so taka društva, vsaj iz večine, mlačna, prav gotovo pa se izvé njih delovanje vse premalo. To je škoda.

Čisto drugače je z nemškim šulvereinom, za njegovo delovanje, največkrat pogubno delovanje skrbi se jih veliko in napeljano je vse tako, da se izve od enega kota do drugega. Vrhovno vodstvo pa ima v avstrijskem cesarstvu dr. Weitlof, če se ne motimo, je advokat na Dunaju, pa advokatura mu ne nese dosta, vsaj posla ne, kajti on se vozi, kakor kakov general po onih krajih, kjer že šulverein ima šole ali pa jih še le namerava vpeljati. Vse vaje šulvereina so torej v njegovih rokah. Tedaj pa tudi sme človek vprašati: Kaj je dr. Weitlof in kaj namerava on v imenu šulvereina? Za odgovor na ti vprašanji naj stojé te-le vrstice:

Dunajski katoliški dnevnik je že večkrat omenil in prav povdarjal, da je dr. Weitlof, predsednik nemškega šulvereina, frامason ali frajmavrar, tedaj ud društva, ki je še naše dni, vsaj na papirju, prepovedano. Da bi bil mož temu oporekel, nismo nikjer brali in kaj moramo mi tedaj o njem misliti?

Ravno tako vemo vsi Slovenci, kako so sv. Oče svarili v svojem slavnoznanem pismu z dne 20. meseca aprila 1884, biti ali postati ud tega društva. Enako so storili tudi avstrijski škofje v svojem skupnem pastirskem listu z dne 2. marcija meseca 1885.

Iz tega lahko vemo, kako da naj mislimo o tem tajnem društvu in njegovih udih pa njegovih napravah. In kaj gre reči društvu, kateremu je tak razupiti mož na čelu? To se lahko ugane.

Z nemškim šulvereinom pa stoji tako. Šulverein pač razpošilja knjigo, v nemškem in slovanskem jeziku, v kateri kuje do nebes svoje početje. V njej pripoveduje, koliko da skrbi za poduk otrok, ki njegove šole obiskujejo, tudi v krščanskem nauku. Vse prav je to, ali človek le naj ne vpraša, zakaj in kako da se godi to podučevanje!

Naj bi pa tudi tega ne vedeli, toliko je za nas gotovo: če je glavár šulvereina frajmavrar, pomaga tudi šulverein in vsak ud tega

šulvereina framonstvu. Taki ljudje, udje šulvereina, niso samo za botra pri ponemčevanju slovenskih otrok, ampak, kar je veliko težje, tak človek izpodkopava tla krščanski veri in katoliški cerkvi. Nobene druge cerkve ne sovraži framonstvo v toliki meri, kakor ravno katoliško cerkev, le-te je zakleti sovražnik.

Ali se bomo tedaj čudili, če sv. cerkev vse take pahne iz svoje družbe, ki so kakor koli framonstvu na pomoč? Častiti bralci lehkot sami sklenejo iz tega, kako stopinjo stori kristijan, ki se vdeležuje v djanju pri naredbah, ki jih vpeljuje framonstvo.

Če šulverein tudi ni očitno delo frajmarjev, ali to, da mu je mož, kakor je dr. Weitlof, na čelu, kaže dovolj, čegav da je otrok.

Mi vam pa tedaj, ljubi Slovenci, kličemo, pač prav iz dna srca: Varujte se šulvereina; če hodi prav v ovčjem oblačilu, znotraj mu vse eno ni yse dobro. Mi sodimo, da sta si nemški šulverein pa framonstvo v bližnjem rodu.

(?)

Gospodarske stvari.

Konjska dirka in premiranje konj v Žavcu.

A. Konjska dirka.

Dne 12. t. m. imeli smo v Žavci premiranje konj; srce se mora razveseliti, ako vidimo, kako lepo konjereja v savinjski dolini napreduje ter se moramo konjerejskemu društvu štajerskemu zahvaliti za trud, s katerim našemu kmetu pri konjereji pomaga. Letos so se delile tudi državne srebrne in bronaste svetinje s slovenskimi napisi, kar veselo zabležimo.

Dne 13. septembra bila je konjska dirka; udeležba plemstva, meščanstva, tržanstva in kmestva bila je velikanska; voz za vozom pridrdral je, cele procesije ljudi prihajale so v dirkališče.

Red bil je izvrsten, tudi je bil videti velik napredek pri vožnji proti prejšnjim letom. Rezultat bil je sledeči:

I. Pričetna dirka, (enkrat po dirkalnem krogu = 1 kilometer): I. darilo Cukula Franc, Gomilsko 2 m. 49 sek. 4 zlate. II. dar. Božič. Grajska vas 2 m. 54 sek. 2 zl. III. dar. Rak Miha, Grajska vas 3 m. 3 sek. 1 zl.

II. Dirka plemenskih konj, (2krat po dirkalnem krogu, 2 kilometra): I. dar. Užen Janez, Grušovlje 5 m. 3 sek. 10 zl. II. darilo Boldin J., Gomilsko 5 m. 33 sek. 4 zl. III. dar. Hlatinšek A., Mozirje 5 m. 51 sek. 3 zl. IV. darilo Janič Jakob, Žavec 5 m. 53 sek. 1 zlat.

III. Društvena dirka, (2krat po dirkalnem krogu = 2 klm.): I. dar. Grenko Jan, Št. Lorenc 4 m. 30 sek. 6 zl. II. dar. Skoberne Anton, Celje 4 m. 34 sek. 4 zlate. III. darilo

Mastnak Anton, Lebečno 4 m. 49 sek. 3 zlate. IV. dar. Tratnik Vinko, Žavec 5 m. 1 s. 3 zl. V. dar. Kuster Otto, Celje 5 m. 7 sek. 1 zlat.

I. Jahanje. (Trab.) 1krat po dikokrogu = 1 klm.): I. darilo Premoser, Šmarjeta 2 m. 31 sek. 5 križevačev. II. dar. Lipold Jože, Mozirje 2 m. 38. sek. 5 srebrn. gld. III. darilo. Mastnak Tone, Lubečno 2 m. 49 sek. 3 srb. gld. IV. Dar. Božič Franc, Grajska vas 2 m. 51 s. 1 križevač.

II. Jahanje. (Galopp.) (1krat po dirkokrogu = 1 klm.): I. dar. Premoser, Šmarjeta 1 m. 28 sek. 5 gold. II. dar. Virant, Gomilsko 1 m. 34 sek. 3 gold. III. dar. Lipold Jože, Mozirje 1 m. 49 sek. 2 gld.

B. Premiranje konj.

1. Kobile.

Srebrne državne svetinje so dobili: Marija Pauer, Franc Puncer, Martin Rojnik, vsi iz Braslovč; razven teh so dobili: Jože Permozer, Šmarjeta I. darilo 40. gld. av. vlj. Jože Žigan, Žavec II. dar. 30 fl. Jurij Trobiš, Št. Jur pod Tabrom III. dar. 25. fl. Jurij Mravljak, Teharja IV. dar. 20 fl. Anton Dreo, Arja vas V. dar. 20. fl. Valentin Metličar, Št. Vid VI. dar. 20 fl. Anton Pikl, Gomilsko VII. dar. 20 fl. Ježe Pilih, Trnovlje VIII. in IX. dar. po 15 fl. Blaž Grobelnik, Gotovlje X. dar. 15 fl. in bronasto državno svetinjo. Jakob Ocvirk, Grajska vas, XI. 15 fl. in bron. drž. svet. Franc Turk, Pobreže XII. dar. 15 fl. Jože Jeraj, Št. Janž XIII. dar. 15 fl. Martin Rojnik, Spodnje Gorče XIV. dar. 15 fl. Jože Permozer, Šmarjeta XV. dar. 10 fl. Jurij Drobež, Kaplja vas XVI. dar 10 fl. Karl Švab, Št. Paul XVII. dar. 10 fl. Janez Ločar, Ročica XVIII. dar. 10 fl. Anton Holobar, Vrbe XIX. dar. 10 fl. Martin Lednik, Pirešice XX. dar. 10 fl. Franc Košer, Celje srebr. drž. svetinjo. Karl Švab, Št. Pavl srebrno državno svetinjo.

2. Žrebice.

Andrej Podpečan, Galicije srebrno držav. svetinjo. Jože Čeplak, Vacna I. darilo 25 fl. Jurij Mraulak, Teharje II. dar. 20 fl. J. Čeplak, Vacna III. dar. 20 fl. Jože Pilih, Trnovlje IV. dar. 20 fl. Valentin Zupanc, Zgornja Hudina V. dar. 15 fl. Moric Vranko, Kalobje VI. dar. 15 fl. in bronasto državno svetinjo. Franc Cukala, Gomilsko VII. dar. 15 fl. Franc Zupar, Krištof VIII. d. 15 fl. Janez Vehovar, Pristova IX. dar. 15 fl. Jakob Ocvirk, Grajska vas X. d. 10 fl. Anton Kostomaj, Grajska vas XI. dar. 10 fl. Janez Margotič, Šmarje XII. dar. 10 fl. Janez Lipovšek, Lobnica XIII. dar. 10 fl. Jak. Grešnik, Gomilsko XIV. dar. 10 fl. Vincenc Virant, Gomilsko XV. dar. 10 fl. Janez Jager, Gomilsko XIV. dar. 10 fl.

Sejmovi. 29. septembra: na Vranskem, pri sv. Lovrencu na dravskem polju, v Maren-